

1. Jak se mezinárodně označuje jižní magnetický pól?

- a) B
- b) J
- c) M
- d) N
- e) S

2. Kudy probíhají magnetické indukční čáry?

- a) vně magnetu od severního pólu k jižnímu
- b) vně magnetu od jižního pólu k severnímu
- c) uvnitř magnetu od severního pólu k jižnímu
- d) jen uvnitř magnetu
- e) jen vně magnetu

3. Jaký tvar mají indukční čáry v okolí vodiče, kterým prochází elektrický proud?

- a) kružnice
- b) paraboly
- c) hyperboly
- d) spirály
- e) soustředných kružnic

4. Jakou jednotku má magnetomotorického napětí?

- a) V
- b) A
- c) Ω
- d) H
- e) N

5. Který vztah platí pro intenzitu magnetického pole?

- a) $I = \frac{U_m}{R}$
- b) $I_m = R_m \cdot F_m$
- c) $F_m = U_m$
- d) $H = \frac{U_m}{l}$
- e) $I_m = \frac{\Delta\phi}{\Delta t}$

6. Jak se značí magnetický indukční tok?

- a) Φ
- b) Wb
- c) B
- d) H

7. Jakou jednotkou má magnetická indukce ?

- a) Φ
- b) B
- c) T
- d) A
- e) V

8. Jaké vlastnosti má homogenní magnetické pole ?

- a) ve svém středu stejnou magnetickou indukci
- b) ve všech bodech stejnou magnetickou indukci co do směru (na velikosti nezáleží)
- c) ve všech bodech stejnou magnetickou indukci co do velikosti (na směru nezáleží)
- d) ve všech bodech stejnou magnetickou indukci co do směru i velikosti
- e) různoběžné indukční čáry při konstantní magnetické indukci

9. Které z následujících tvrzení je pravdivé?

- a) intenzita magnetického pole je závislá na prostředí
- b) intenzita magnetického pole je nezávislá na prostředí
- c) magnetická indukce je nezávislá na prostředí
- d) magnetická indukce je nezávislá na permeabilitě
- e) magnetická indukce je nezávislá na permeabilitě jen v homogenním magnetickém poli

10. Jakou velikost má permeabilita vakua?

- a) $1,602 \cdot 10^{-19} \text{ H.m}^{-1}$
- b) $8,854 \cdot 10^{-12} \text{ H.m}^{-1}$
- c) $2 \cdot 10^{-7} \text{ H.m}^{-1}$
- d) $4\pi \cdot 10^{-7} \text{ H.m}^{-1}$
- e) $8,854 \cdot 10^{-7} \text{ H.m}^{-1}$

11. Které z následujících tvrzení o relativní permeabilitě je pravdivé?

- a) $4\pi \cdot 10^{-7} \text{ H.m}^{-1}$
- b) $8,854 \cdot 10^{-12} \text{ H.m}^{-1}$
- c) $8,854 \cdot 10^{-7} \text{ H.m}^{-1}$
- d) $1,602 \cdot 10^{-19} \text{ H.m}^{-1}$
- e) číslo bez rozměru

12. Jaký vztah je správný pro magnetický tok?

- a) $\phi = B \cdot S$
- b) $B = \mu \cdot H$
- c) $H = \frac{N \cdot I}{l}$
- d) $\phi = U_m \cdot R_m$
- e) $\phi = H \cdot S$

13. Jakou relativní permeabilitu mají diamagnetické látky?

- a) $\mu_r > 1$
- b) $\mu_r = 1$
- c) $\mu_r < 1$
- d) $\mu_r = 0$
- e) $\mu_r = \infty$

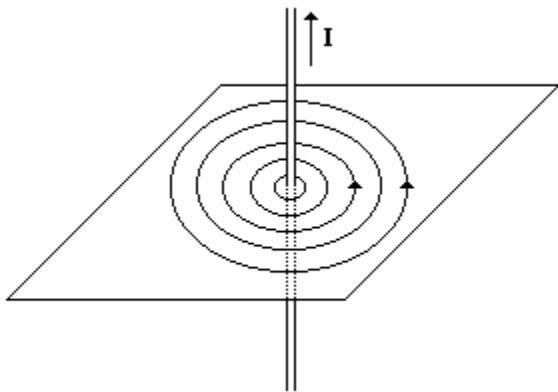
14. Které látky jsou paramagnetické?

- a) železo, nikl a kobalt
- b) hliník, platina a vzduch
- c) měď, zlato a stříbro
- d) rtuť, olovo a voda
- e) různé druhy ocelí

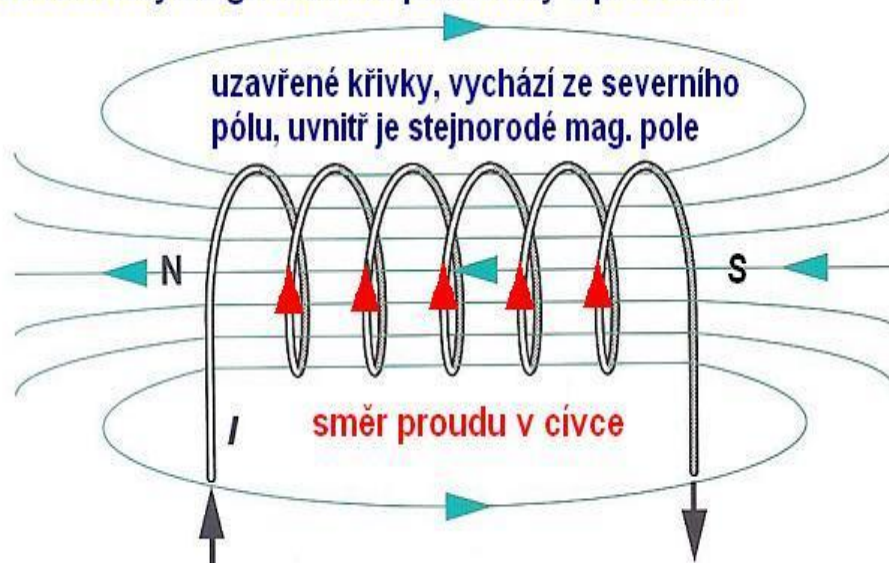
15. Které látky jsou feromagnetické?

- a) železo, nikl a kobalt
- b) hliník, platina a vzduch
- c) měď, zlato a stříbro
- d) rtuť, olovo a voda
- e) bizmut a paládium

16. Nakresli indukční čáry magnetického pole v okolí vodiče s proudem a cívky s proudem.
Vyznač směr indukčních čar.

Indukční čáry magnetického pole cívky s proudem

Pravidlo pravé ruky

17. Cívkou s 1000 závitů prochází proud 1A. V dutině cívky s plochou 10 cm² a délkou 10 cm je železné jádro s relativní permeabilitou 1000. Urči magnetický indukční tok procházející jádrem.

$$I = 1\text{ A}$$

$$S = 10\text{ cm}^2 = 0,0010\text{ m}^2$$

$$l = 10\text{ cm} = 0,1\text{ m}$$

$$\mu_0 = 1,256 \cdot 10^{-6}\text{ H/m}$$

$$\mu_r = 1000$$

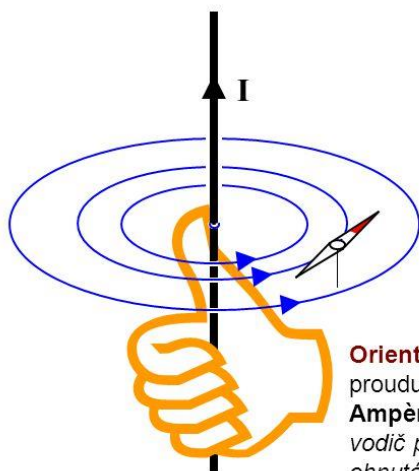
$$H = NI/l = 1000 \cdot 1 / 0,1 = 10\,000\text{ A/m}$$

$$B = \mu_0 \mu_r H = 1,256 \cdot 10^{-6} \cdot 1000 \cdot 10\,000 = 12,56\text{ T}$$

$$\Phi = BS = 12,56 \cdot 0,001 = 0,01256\text{ Wb}$$

18. Urči směr indukčních čar v okolí vodiče s proudem?

Magnetické pole vodiče s proudem:

Magnetka se vychyluje i v blízkosti vodiče, kterým protéká elektrický proud. Vodič s proudem tedy rovněž vytváří magnetické pole.

Magnetické indukční čáry přímého vodiče:

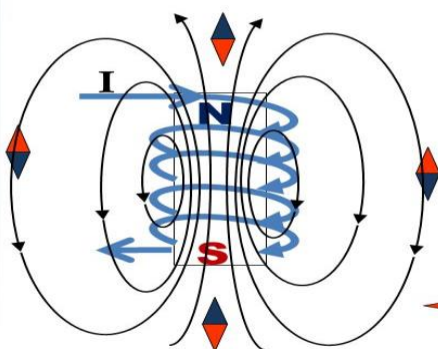
soustředné kružnice ležící v rovinách kolmých k vodiči; průsečík těchto rovin s vodičem určuje jejich střed.

Orientace indukčních čar závisí na směru proudu ve vodiči a dá se určit např. pomocí **Ampérova pravidla pravé ruky**: *Uchopíme-li vodič pravou rukou, ukazuje palec směr proudu a ohnuté prsty orientaci indukčních čar.*

19. Jak zní pravidlo pro určení severního mag. pólu cívky s proudem ?

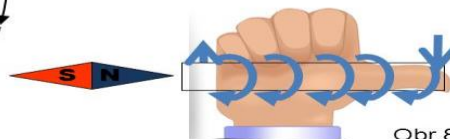
Magnetické pole cívky s proudem

Obr. 7

Ampérovo pravidlo pravé ruky

Pravou rukou položíme na cívku tak, aby pokrčené prsty ukazovaly dohodnutý směr proudu v závitech cívky. Palec ukazuje orientaci indukčních čar v dutině cívky. Neboli palec ukazuje k severnímu pólu cívky

Obr. 8

20. Jaký je rozdíl mezi trvalým magnetem a elektromagnetem ?

Trvalé (permanentní) magnety se vyrábějí z feromagnetických materiálů se širokou hysterezní smyčkou, tj. z materiálů magneticky tvrdých. Po zmagnetování si svoje magnetické vlastnosti podrží velmi dlouhou dobu. Elektromagnety se skládají z cívky s feromagnetickým jádrem (obvykle z měkké oceli s úzkou hysterezní smyčkou), které se stává magnetem, pokud vinutím cívky protéká elektrický proud. Po vypnutí proudu si jádro podrží pouze slabý, tzv. zbytkový (remanentní) magnetismus, který můžeme obvykle zanedbat. U elektromagnetu můžeme měnit směr i sílu magnetického pole velikostí a směrem elektrického proudu.